

Center for Høretab

A photograph of several bright yellow daffodils in bloom, set against a green background with white abstract shapes. The flowers are the central focus of the page's design.

7. Nordiske Konference
13 - 14. marts 2019

Specialrådgivning til børn og unge med høretab

på Center for Høretab

byder dig hermed velkommen til vores

7. Nordiske Konference 2019.

Med venlig hilsen Anette Thiesen, afdelingsleder

Center for Høretab Merkurvænget 2

7000 Fredericia

Tlf.99 44 33 33

Mail. cfh@rsyd.dk

Et par praktiske informationer:

- Teleslynge: I auditoriet er der installeret teleslynge som dækker alle tilhørerpladser
- 230 volt: Har du brug for strøm til din telefon, tablet eller laptop sidder der el-stik un der bordene på tilhørerpladserne
- WiFi: Der er flere WiFi kanaler på stedet, men anvend "Gaestenet".
For at blive logget på "Gaestenet" skal du åbne din browser og foretage en tilfældig søgning. Du bliver så præsenteret for Region Syddanmarks "Direkte login" side, hvor du ska scrolle ned gennem teksten til "Log ind—knappen" som du skal trykke på for at få adgang.
- Mad: Vi ser gerne at du ikke medbringer mad og kaffe/the i auditoriet, men nøjes med vand

Kort om stedets historie

I august 1881 startede "Det kgl. Døvstummeinstitut" i Fredericia på baggrund af lov af 22/3 1880. Den officielle indvielse fandt sted i 1882.

Instituttet lå syd for sygehuset i Dronningensgade. Efter forskole i København eller Fredericia, overflyttedes alle "døvstumme" skoleelever hertil, og fordeltes efter begavelse i tre afdelinger, a, b, og c og undervistes efter talemetsoden.

De yngste elever sov på sovesale i instituttet, medens de større over 10 år boede to og to hos plejefamilier i byen.

Skolen var en kostskole og havde fra starten plads til 100 elever. Forstanderen var Kgl. udnævnt.

I 1891 indviede man et annex opført ud mod Dronningensgade. Hertil overflyttedes b-eleverne.

I 1904 var institutionen blevet så stor (ca. 250 elever fordelt i 3 afdelinger: Forskolen, A-skolen og B-skolen), at den deltes i to med hver sin forstander.

Det gamle "Det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia", i daglig tale "Instituttet" fik forskole- og b-eleverne, og den nye institution fik navnet "Den Kgl. Døvstummeskole i Fredericia" som fik a-eleverne (de bedst begavede), og som flyttede ind i "Den Seidelinske gård" indtil 1914, hvor der blev taget en helt ny skole i brug ved Østervold.

I 1933 blev de to skoler igen lagt sammen under én forstander. De ældste elever kom til at gå på den gamle a-skole. Man var ophørt med opdeling i a-b og c elever.

I 1950 blev navnet ændret til "Statens kostskole for døve".

I 1950 oprettedes også en hørecentral i det tidligere badehotel Bonaventura i Østervoldgade.

I 1977 flyttede skolen til nyopførte bygninger på Merkurvænget 2 med tilhørende elevhjemsboliger. Skolen skiftede samtidig navn til "Fredericiaskolen".

I 2005 skiftede skolen igen navn til "Center for høretab", bl.a. for at understrege at der udover skolevirksomheden også er omfattende udadrettede rådgivningsfunktioner.

I 2014 skiftede den udadrettede rådgivningsfunktion navn til "Specialrådgivningen til børn og unge med høretab" og er nu et landsdækkende tilbud under VISO-KaS til alle kommuner og borgere.

Program

Onsdag d. 13/3-2019

09:00 - 09:50 Indskrivning - Morgenkaffe/Check-in - Morning - coffee

09:50 - 10:00 Velkomst i auditoriet Welcome in the auditorium

10:00 - 11:00 Michael Bille

Årsager til blivende hørenedsættelse i barndommen.

Causes of permanent childhood hearing loss

Årsager til medfødt eller senere udviklet permanent hørenedsættelse i barndommen er mangeartede. Mere end 50% af alle tilfælde i vores del af verden antages at have en genetisk årsag. I nogle tilfælde er hørenedsættelsen led i et af de mere end 400 kendte syndromer, der inkluderer hørenedsættelse.

Udviklingen inden for den kliniske genetik senest med genpakkeanalyser har betydet, at vi i dag i mange tilfælde kan stille en specifik genetisk årsagsdiagnose.

Blandt ikke-genetiske årsager spiller bl.a. infektion i fosterlivet, særligt med cytomegalovirus, for tidlig fødsel, komplikationer i nyfødthedsperioden og meningitis en rolle.

En grundig og systematisk udredning af årsagen til hørenedsættelsen i alle tilfælde er af stor betydning for den audiologiske og lægelige behandling af det enkelte barn og for rådgivning og vejledning af familien. Større viden om årsagerne generelt til hørenedsættelse i barndommen og de bagvedliggende molekylærbiologiske mekanismer vil potentielt kunne føre til udvikling af nye behandlingsformer.

Michael Bille (DK) er overlæge og ansat på Rigshospitalets Øre-næse-halskirurgisk & Audiologisk Klinik i København. Han arbejder klinisk især inden for den pædiatriske audiologi og med behandling med cochlear implant. Forskningsinteressen har særligt ligget inden for arvelige høresygdomme.

11:00 - 11:10 Kort Pause / Short break

11:10 - 12:00

Eva Karltorp

Congenital cytomegalovirus infection is a common cause of various disabilities among children - but still very under diagnosed.

Is the full burden of disabilities due to congenital CMV (cCMV) infection yet known?

Even if the virus was observed already 1881 and isolated 1956, most children born with the infection today are still not diagnosed. Thus only the children with the most severe and obvious disabilities will be identified and not enough knowledge about the children with less severe infection will be retrieved.

In 2014, a long term follow up of 26 severe hearing impaired children due to cCMV infection showed that the vast majority of the children also had vestibular dysfunction and other difficulties (Karltorp). The results of the children's various dysfunctions in daily life will be described in this presentation. Moreover, this presentation will try to cover what we know about disabilities among cCMV-infected children so far.

Eva Karltorp (S) är överläkare på ÖNH enheten på Karolinska i Stockholm och har sedan 1999 arbetat framför allt på sektionen för cochleaimplantat (CI) med både barn och vuxna. Evas huvudintresse inom forskningen är medfödd CMV-infektion liksom tidig och bilateral CI-operation.

12:00 - 13:00 Frokost / Lunch — Buffet i salen

Leverandørudstillinger / Exhibition

13:00 - 13:50

Ulrika Löfkvist

Executive functions and pragmatic skills in children with cochlear implants deafened due to congenital CMV infection - What are the current practical implications?

Congenital cytomegalovirus (cCMV) infection is one of the most common congenital infections that may result in a progressive hearing loss (HL), with or without comorbid conditions. Approximately 0.5 % of all newborn children are born with the infection (appr. 500/year). Around 100 of them have a variety of disabilities i.e. HL, mental retardation, autism-spectrum-disorder, vision impairment and/or different forms of more unspecified developmental delays or atypical conditions. In our previous study (Karltorp et al., 2014) we found that the majority of children with cCMV infection displayed problems with their executive functioning and pragmatics, despite a typical language and non-verbal cognitive ability compared to controls deafened due to mutations in connexin 26, which usually is a cause of deafness without additional conditions. Preliminary results from the current study will be presented as well as some suggested clinical implications for assessment, prevention actions, and habilitation during the presentation.

Dr Ulrika Löfkvist (S) works as Associate professor at the Department of Special Needs Education, University of Oslo, Norway, and part-time as Research Coordinator at the Department of Clinical Science, intervention and Technology, Karolinska Institute, Sweden. She has long clinical experience from multidisciplinary teamwork at the Cochlear Implant clinic in Stockholm, working as cert. Speech-Language Pathologist (SLP) and Listening Spoken Language Specialist certified Auditory Verbal Educator (LSLS cert AVEd). Her research mainly focus on trying to explain the great variability of cognitive and linguistic outcome in individuals with hearing impairment (i.e. auditory deprivation, environmental factors and aetiology).

13:50 - 14:15 Kaffe/the-pause - Coffee / Tea Break

Udstilling / Exhibition

14:15 - 15:15

Carolien Rieffe

Emotion socialization in children and adolescents with hearing loss

Emotions play a crucial role in our daily social interactions and well-being. Emotion expression signals when we like a person, when we want to cooperate, or when we are irritated by someone instead. Children do not learn this 'emotion talk' automatically. To become 'emotionally competent', children need to understand within the culture they live, which emotion is appropriate when, where, to whom, and how strongly. For this development, they need access to the social world around them. At an early age, children learn about emotional competence from their daily interactions with parents, siblings and other family members. But when they grow older, especially peers and friends become more important. During their social interactions, or overseeing and overhearing others, children learn how to take their losses, cooperate, and react empathically. However, this development based on daily social interactions is more challenging for children with a hearing loss. These children have less access to their social world for different reasons thus negatively affecting the development of their emotional competence in some areas but not in others, which will be discussed in this lecture. Their emotional competence, in turn, affects their social relationships, thus creating a vicious cycle.

In our lab (www.focusonemotions.nl), we have first examined different aspects of emotional competence, e.g. emotion recognition, emotion understanding, emotion regulation, empathy in children and adolescents with and without hearing loss. Second, we have related these outcomes on emotional competence to children and adolescents' social functioning. In this presentation, I will outline where we find patterns in children with hearing loss that converge and differ from those of their peers without hearing loss. Possible explanations and implications for the different patterns that we find will be discussed. In addition, the heterogeneity of the DHH group will be taken into account, and special consideration will be given to the degree of hearing loss; and to the hearing device (CI or hearing aid).

Carolien Rieffe, PhD, (NL) is a professor in the unit Developmental and Educational Psychology of the Institute of Psychology at Leiden University. She is also Honorary Professor at UCL, University of London, UK. She leads her own research lab (www.focusonemotions.nl) that focuses on the functionality of emotions and its impact on social development and mental health in children of all ages, from babies to adolescents; in different clinical groups (autism, hearing loss, language disorders) and across cultures or bi-culturally.

15:15 - 16:00

Brenda De Sousa da Silva

Children with hearing loss at the playground in mainstream education; effects of social participation on their development

Playgrounds are a rich context when studying the play behaviors and interactions skills of children. They provide opportunities for children to interact with minimal interference by adults; to interact with different peers outside the own class; and to explore different places at the playground according to the activity that they choose and the kind of interactions that they want to have.

For children with a hearing loss in mainstream schools, playgrounds are a place where they have the opportunity to meet with different peers, with or without hearing loss. Yet, these settings are also more challenging for children with a hearing loss, because of the large amount of auditory stimulus that they are confronted with, and the fact that they might not overhear everything to the same extent as hearing children. This impaired access to the social world at the playground might hamper their emotional and social development.

Considering the complexity of studying playgrounds, we have developed and applied a new and innovative radio frequency sensor proximity technology (RFID) to register face-to-face interactions of all children at the playground. In combination with more traditional ways for data collection, e.g. video observations, teacher reports and tasks, we were able to map children's play behaviors, and link this information to other aspects of their emotional and social functioning. The first outcomes of this project will be presented in this lecture.

Authors of the study: Brenda Sousa da Silva; Guida Veiga; Berna Güroğlu; Johan Frijns; Carolien Rieffe;

Brenda M S da Silva, MsC, (P) is a PhD student at the Leiden University – the Netherlands. She studies play, socialization and emotional development in children with and without hearing loss.

17:30 Middag på Fuglsangscentret / Dinner at Fuglsangcentret

Hvordan finder jeg Fuglsangcentret / How to find Fuglsangcentret

I bil—følg **RØD** linje / By car—follow **RED** line

Til fods—følg **BLÅ** linje / Walking—follow **BLUE** line

Program Torsdag d. 14/3-2019

08:30 - 09:00 Morgenkaffe / Morning coffee

09:00 - 10:00 Jeanette Ohlsson Carlborg

KULTURMÖTEN MED SMÅ OCH STORA I VÅRDEN

Oftast är vi inte medvetna om den egna kulturen förrän vi möter en annan kultur.

Det som fungerar väl på en plats kanske inte alls fungerar på en annan. De förväntningar och önskemål som människor från andra länder och kulturer har kan många gånger vara helt obegripliga för oss. Vi är alla individer, men vi bär med oss avtryck av den kultur eller de kulturer vi vuxit upp i.

Att ta upp frågor om kulturmöten, kulturskillnader, tolerans och förståelse är viktigt för hela vårt samhälle, idag kanske mer än någonsin. Ökade kunskaper ger större möjligheter att hantera nya situationer och undvika onödiga missförstånd.

UR INNEHÅLLET

- Kulturspecifik syn på hälsa och sjukdom.
- Kulturella koder och tolkningsmonster
- Syn på barn, barnuppfostran och barns rättigheter
- Varför är det självklara så svårt att förstå?
- Förväntningar och delaktighet
- Skillnader mellan gruppkultur och individkultur
- Klanens, stammens, släktens och familjens roll och betydelse
- "Barn lever i nuet men äger framtiden"

Jeanette Ohlsson Carlborg (S) är religionshistoriker med islam och den arabiska kulturen som specialinriktning. I sjutton år har Jeanette föreläst och utbildat för skol- och förskolepersonal, inom sjukvården, på myndigheter och inom det privata näringslivet runt om i Sverige. Interkulturell kommunikation, mångfald och bemötande över kultur och religionsgränser tillhör hennes huvudämnen.

Med erfarenhet från att ha bott över 20 år utomlands i bl.a. Libanon, Jemen, Pakistan, Indien, Singapore och Argentina har Jeanette fått en unik inblick i hur människor lever i andra kulturer och hur religion, kultur och tradition påverkar människors sätt att vara och förhålla sig till sig själva och sin omvärld.

10:00 - 10:15 Kort pause / Short break

10:15 - 11:00

Daan Hermans (NL)

Executive functioning in young children with hearing loss: from research to interventions

Executive functions (EF's) are the cognitive processes that enable goal-directed behavior and adaptive responses to novel situations. Executive functions allow children to remember and follow multi-step instructions, avoid distraction, adjust when rules change, control their emotions and monitor their own behavior: skills that are related to school achievement (reading and mathematics) and social functioning.

Recent studies on executive functioning in deaf and hard-of-hearing children (DHH) have revealed that many DHH children have EF deficits or delays. In the first part of this lecture, I will review these studies and then discuss different explanations for the higher prevalence of EF deficits or delays among DHH children. In the second part of the lecture, I will focus on interventions that are currently available to enhance DHH children's executive functioning.

Daan Hermans (NL) is a cognitive psychologist, and is working as a senior researcher at the Kentalis Academy (Royal Dutch Kentalis) and the Behavioural Science Institute (Radboud University Nijmegen). His research predominantly focuses on interventions to enhance (DHH) children's cognitive development.

11:00 - 11:15 Kort pause / Short break

11:15 - 12:00 **Daan Hermans (NL)**

Fortsætter / Continuing

12:00 - 13:00 Frokost / Lunch - Buffet i salen

13:00 - 14:00

Robert Ljung (S)

För att minnas krävs en god ljudmiljö

Robert kommer att prata om hur ljudmiljön påverkar förutsättningarna för inlärning. För att förstå hur och varför ljudmiljön har betydelse för inlärning måste vi först reda ut vilka typer av bakgrundsljud som är mest störande och vilka kognitiva processer som blir påverkade. Rumsakustik är en viktig parameter i diskussionen rörande ljudmiljö, varje rum har en unik akustik, ett akustiskt fingeravtryck. Vissa rum har en akustik som passar för musik men är bristfällig för gruppdiskussioner och seminarium, medan andra rum kan ha motsatt utmärkande egenskaper. Flera forskningsstudier kommer att presenteras

som visar att viktiga kognitiva processer blir negativt påverkade av en dålig ljudmiljö, desutom redovisas resultat som visar att vissa individer påverkas i större utsträckning.

Robert Ljung (S) är docent i miljöpsykologi vid Högskolan i Gävle, han tog sin doktorsexamen 2010 vid Luleå tekniska Högskola. Doktorsavhandlingen handlade om klassrumsakustik och inlärning. Efter disputationen har Robert fortsatt forskat på hur ljudmiljön påverkar inlärning och hur vi kan träna auditiv utveckling.

14:00 - 14:10 Kort pause / Short break

14:10 - 15:00

Jens Bo Nielsen

BEAR projektet: Hvordan forbedrer vi udbyttet af brugernes høreapparater?

BEAR (Better hEaring Rehabilitation) projektet er et dansk projekt, der sigter mod at forbedre høreapparattilpasningen på klinikker og hospitaler. Målet er at opnå den optimale tilpasning inden for de rammer, som sættes af tid og økonomi. Den udviklede tilpasningsstrategi skal dels sikre, at høreapparatets parametre indstilles optimalt, dels sikre at mere avancerede funktioner som støjreduktion og retningsbestemmelse udnyttes fuldt ud.

Sideløbende med den forbedrede tilpasningsstrategi udvikles der i BEAR metoder til vurdering af brugernes udbytte af de tilpassede høreapparater. Formålet er at sikre, at høreapparaterne hjælper brugeren optimalt uden at have generende bivirkninger. Metoderne falder i to dele: 1) et testbatteri til en kontrolleret vurdering af brugerens udbytte, og 2) et system til online rapportering af brugernes daglige oplevelser med deres høreapparater. Forventningen er, at det hermed bliver muligt at afgøre om en tilpasning er tilfredsstillende, eller om der er behov for efterjusteringer.

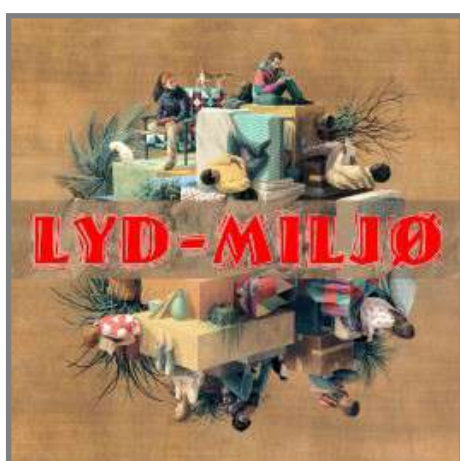
Oplægget vil kort introducere BEAR projektet og derefter fokusere på metoderne til vurdering af det faktiske høreapparatudbytte.

Jens Bo Nielsen (DK) er seniorforsker ved Center for Anvendt Høreforskning (CAHR) på Danmarks Tekniske Universitet. Han har primært beskæftiget sig med udvikling af høreprøver og talemateriale til måling af taleforståelighed. Jens Bo er tilknyttet det danske BEAR-projekt, hvor han udvikler metoder til vurdering af udbyttet af brugernes individuelt tilpassede høreapparater. Arbejdet sker i samarbejde med bl.a. Aalborg Universitet og Audiologisk Afd. på Bispebjerg Hospital.

15:00 - 15:30 Afslutning - Opsamling

Conclusion - Summarizing

Besøg vore udstillere - Visit our exhibitors

Noter:

Center for Høretab

Merkurvænget 2
7000 Fredericia

Tlf. 9944 3333
mail: cfh@rsyd.dk
www.cfh.dk